Geplaatst op maandag 8 oktober 2007 06:40

Geref. Gemeenten erkennen fouten synodes

DORDRECHT - De Gereformeerde Gemeenten hebben tweemaal in netelige kwesties onzorgvuldige en onwettige synodebesluiten genomen, vindt ds. M. Golverdingen. Het gaat om de afzetting van ds. R. Kok in 1950 en het ontslag van dr. C. Steenblok in 1953.

Golverdingen deed de opmerkelijke uitspraken zaterdag tijdens de herdenkingsbijeenkomst in Dordrecht van het honderdjarig jubileum van de Gereformeerde Gemeenten.

Het is voor het eerst dat een predikant uit de Gereformeerde Gemeenten zich zo duidelijk en publiek uitspreekt over de kwesties, die tot op dit moment discussie geven in het kerkverband.

,,Als kerkhistoricus moet je de moed hebben kerkrechtelijke fouten te erkennen", zei Golverdingen, de kerkhistoricus van zijn kerkverband, na afloop.

Hij vindt het niet nodig dat de synode dergelijke procedurele fouten van vorige synodes erkent. De predikant uit Boskoop deed geen uitspraak over de vraag of inhoudelijk de schorsing en het ontslag terecht waren. Hij doet daarnaar nog onderzoek.

Golverdingen noemde de procedure rondom de schorsing van ds. Kok ,,heel gebrekkig en aanvechtbaar". De synode was op geforceerde wijze vervroegd en er was geen rapport over de opvattingen van Kok. Bovendien ontbrak ,,elke nadere fundering van de uitspraak in Schrift en belijdenis". ,,De behandeling van de Veenendaalse predikant, die 35 jaar de gemeenten met grote trouw en toewijding had gediend, was beslist onzorgvuldig", concludeerde Golverdingen.

De zaak-Kok is de afgelopen jaren weer actueel. Diverse auteurs, onder wie dr. J. Blaauwendraad en dr. K. van der Zwaag, hebben betoogd dat de schorsing van Kok niet goed is verlopen en ook inhoudelijk niet terecht was.

Kok moest het veld ruimen omdat hij stelde dat de beloften van het genadeverbond gelijk staan met de aanbieding van het evangelie. De synode vond echter dat de beloften alleen voor de uitverkorenen zijn, terwijl het evangelie aan iedereen moet worden aangeboden.

Geforceerd
Dr. Steenblok was docent aan de predikantenopleiding van de Gereformeerde Gemeenten. Hij werd uit zijn functie ontheven, omdat hij het evangelie alleen voor de uitverkorenen wilde prediken.

Zijn ontslag is volgens Golverdingen geforceerd. De synode maakte ,,een ernstige beleidsfout" door de synodevergadering in 1953 niet te verdagen ,,om de gemoederen tot rust te laten komen" en een commissie in te stellen die met een weloverwogen oordeel moest komen. Steenblok werd in een schriftelijke stemming ontslagen.

Het gevolg was een kerkelijke breuk, waaruit de Gereformeerde Gemeenten in Nederland ontstonden. De Gereformeerde Gemeenten willen met dat kerkgenootschap graag weer samen. De Gereformeerde Gemeenten in Nederland hebben het gesprek echter afgebroken totdat de Gereformeerde Gemeenten '1953' hebben geëvalueerd. De synode bespreekt daarom in de komende maanden een rapport over dit onderwerp.

Met de uitspraken van Golverdingen is wel helder hoe het kerkgenootschap nu naar de geschiedenis kijkt: ,,Het ontslag was in strijd met de eigen regels van de kerk en moet daarom onwettig worden genoemd."

© Nederlands Dagblad